Komunitné služby ako nutná podmienka procesu DI

Konferencia k procesu DI

18. september 2014

Banská Bystrica

Mária Filipová – Mesto Banská Bystrica

Obsah:

- Rozvoj komunitnej starostlivosti
- Čo robiť , aby komunitné služby úspešne fungovali ?
- Štruktúra systému v komunitnom modeli starostlivosti
- Aká je stratégia pri budovaní komunitných služieb v BB?
- Komunitné multifunkčné centrum – KOMUCE
- Štruktúra služieb v KOMUCE
- Typy komunitných služieb zabezpečovaných MBB
- Záver

Rozvoj komunitnej starostlivosti/1

(Správa European Social Network – kľúčové prvky pre kvalitnú komunitnú starostlivosť)

- Žiť ako ostatní a s ostatnými
- Nezávislosť a dôstojnosť
- Život v komunite pre všetkých
- Spoločenské začlenenie pre všetkých
- Rešpekt a autonómia
- Zameranie na človeka, nie na štruktúry
- Informovaná voľba pre užívateľa

Rozvoj komunitnej starostlivosti/2

(Správa European Social Network – kľúčové prvky pre kvalitnú komunitnú starostlivosť)

- Prechod od inštitucionálnej ku komunitnej starostlivosti má mať za cieľ zlepšenie kvality života užívateľov služieb.
- Pobytové služby majú silné hierarchie, obyvatelia ZSS musia dodržiavať stanovenú rutinu,...
- Komunitné služby podporujú samostatnosť užívateľov služieb

Rozvoj komunitnej starostlivosti/3

(Správa European Social Network – kľúčové prvky pre kvalitnú komunitnú starostlivosť)

- Pre zmenu, ktorá zameriava pozornosť viac na ľudí ako na štruktúry je potrebné riadenie na miestnej úrovni.
- Prechod ku komunitnej starostlivosti môže byť úspešný len vtedy, keď do formovania vízie budú zapojení aj samotní užívatelia služieb a táto vízia bude presadzovaná miestnym politickým a odborným vedením.
- Prechod na komunitné služby vyžaduje podrobné plánovanie a riadenie.

Čo robiť, aby komunitné služby úspešne fungovali?

- Kľúčové prvky pre efektívne a koordinované poskytovanie komunitných služieb:
  - Plánovanie
  - Poradenstvo
  - Posudzovanie potrieb
  - Kapacita služieb
  - Výber
  - Kvalita života

Plánovanie

Strategická oblasť hodnotenia potrieb a plánovania je procesom, ktorý identifikuje súčasné a predpokladané sociálne a zdravotné potreby miestnych obyvateľov a ktorý vychádza zo sociálno-ekonomických ukazovateľov a kvalitatívnych informácií od miestnych obyvateľov. (PHSR)

V modeloch založených na komunitných službách môže sa v hodnotení ísť hlbšie – či služby uspokojujú potreby a preferencie občanov. (KP)

Poradentsvo

- Informácie a poradenstvo sú dôležité pre každého, kto môže potrebovať služby a podporu.
- Komunitné služby bývajú viac rozptýlené a menej zasadené do povedomia spoločnosti. Musia ponúknuť pocit bezpečia a dôvery a že sú schopné napomáhať k lepšej kvalite života užívateľov.

Posudzovanie potrieb

- Posudzovanie potrieb vyžaduje spravidla multidisciplinárny tím, ktorý pracuje s užívateľom služieb (popr. s jeho rodinou), aby identifikovali potreby a naplánovali ich čo najlepšie uspokojiť.
- U dobrých služieb na komunitnej úrovni ide o celkové posúdenie osobných potrieb a životných okolností užívateľa a smerovanie k zaisteniu rady rôznych služieb.

Kapacita služieb

- Kapacita služieb je o existencii dostatočného pokrytia dopytu na požadované služby.
- Poradovníky, nerovnomerné pokrytie služieb v mestách a na vidieku, svedčí o nedostatočnom strategickom plánovaní alebo o nedostatočnom financovaní.
- Kapacita a dostupnosť služieb by mala byť pravidelne kontrolovaná miestnymi orgánmi a organizáciami, ktoré sú zodpovedné za plánovanie a financovanie služieb.

Výber

- V komunitných službách pod výberom nerozumieme len voľbu medzi rôznymi poskytovateľmi služieb rovnakej služby, ale aj výber medzi celkom odlišnými službami, výber toho, ako človek môže žiť svoj život.

Kvalita života

- Prechod od inštutucionálnych ku komunitným službám má za cieľ zlepšiť kvalitu života užívateľov služieb.
- V ZSS je kvalita chápaná často ako splnenie parametrov stanovených zákonom (napr. pomer počtu zamestnancov k užívateľom služieb, m² na osobu a pod.
- Komunitné služby sa oproti tomu zameriavajú na individuálne potreby a prianie užívateľov služieb.

Štruktúra systému v komunitnom modeli starostlivosti

- Najväčšou oporou ľudí so zdravotným znevýhodnením sú ich **rodiny, priatelia , susedia** (ich vklad je často bez podpory).
- Potreby ľudí so zdravotným znevýhodnením častokrát zahrňujú **viac ako len jeden systém poskytovania služieb**, čoho dôsledkom je, že v komunitných službách sú zapojené viaceré organizácie alebo sektory, ako zdravotnej a sociálnej starostlivosti, ubytovania, vzdelávania, prepravy, zábavy a oddychu, súdnej spravodlivosti a sociálnej podpory.
- Je **viacero spôsobov(zdrojov**) ako získať **dostatok financií** na zabezpečenie takýchto služieb. Patria sem dane, sociálne poistenie (prepojené so zamestnaním), dobrovoľné poistenie (podľa uváženia jednotlivca alebo rodiny), súkromné zdroje užívateľov a ich rodín.

Aká je stratégia pri budovaní komunitných služieb v BB ?

- Proces DI je výzvou budovať kvalitné komunitné služby
- Zabezpečiť dôstojný, nezávislý život pre ľudí so zdravotným znevýhodnením
- Rozširujeme kapacitu terénnych a ambulantných služieb
- Zvyšujeme druhovosť služieb na základe požiadavky užívateľov

Komunitné multifunkčné centrum KOMUCE – Robotnícka 12

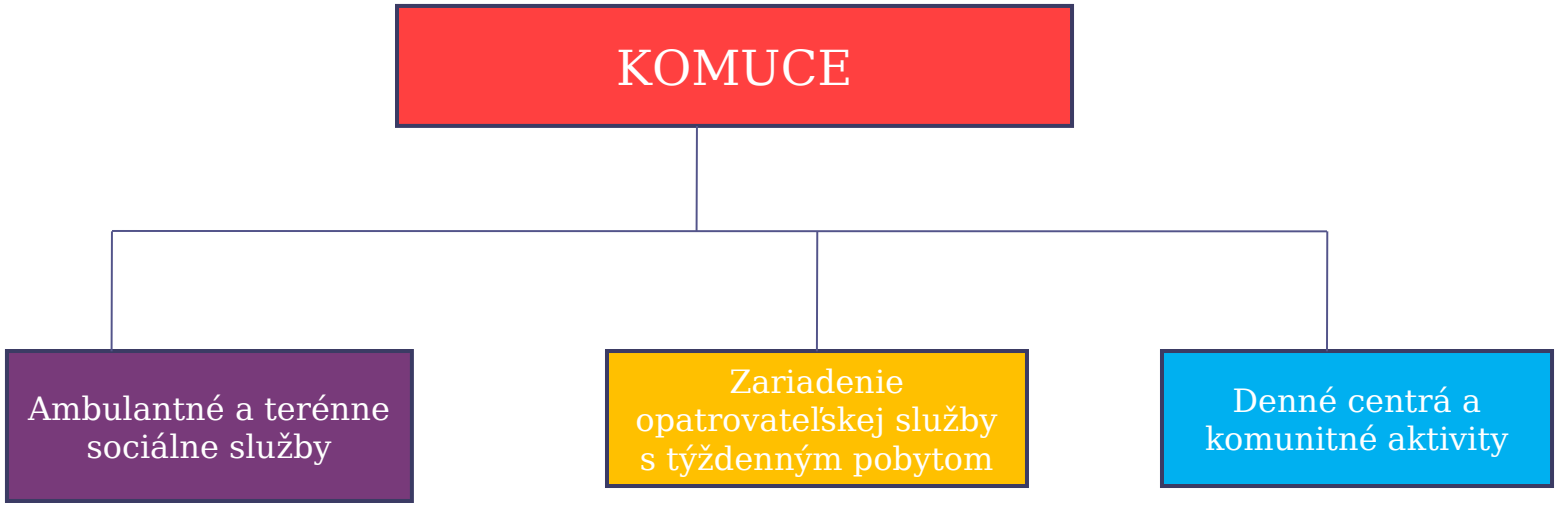

Štruktúra služieb v KOMUCE

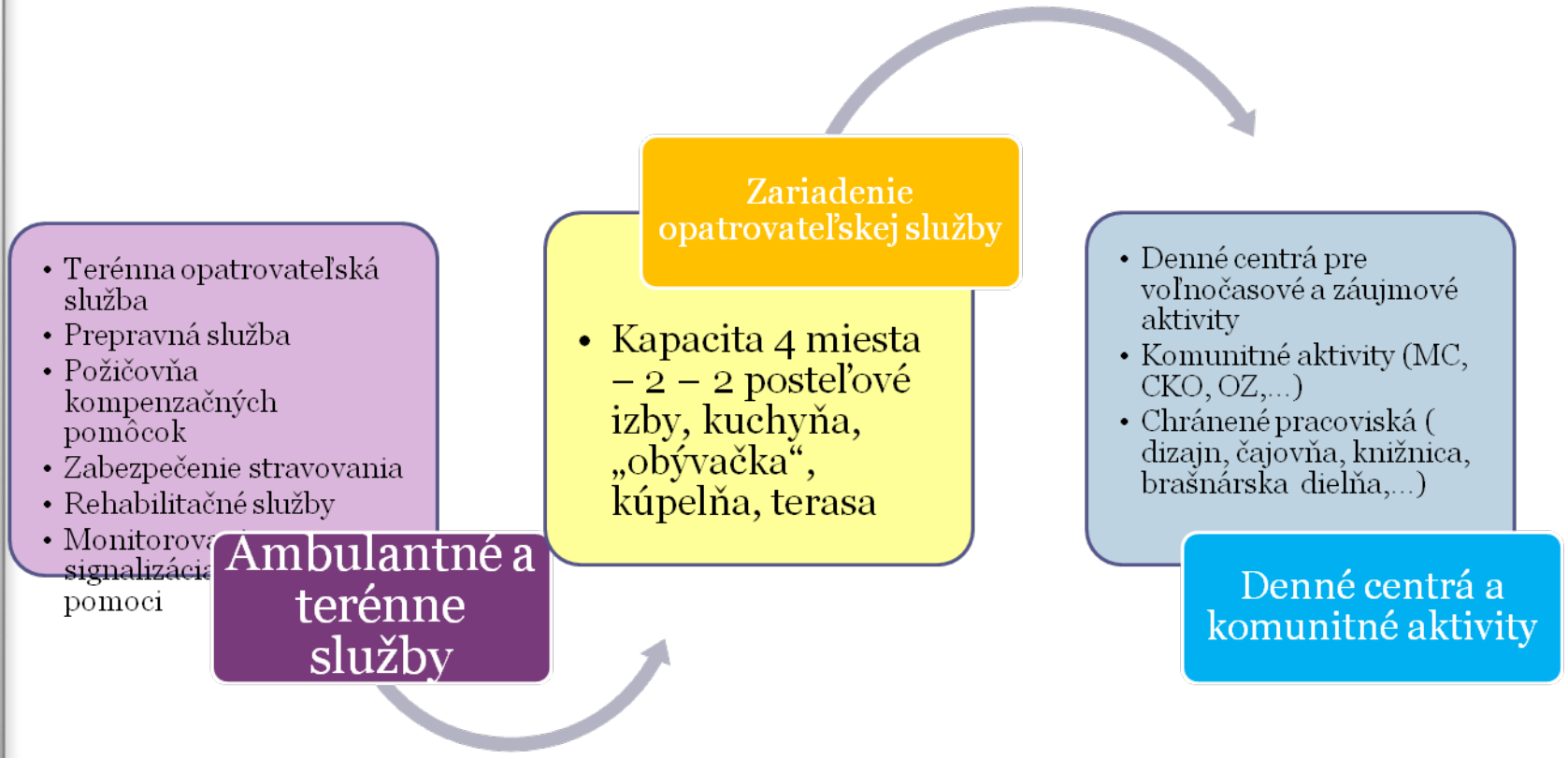

Typy komunitných služieb zabezpečovaných MBB /1

Typy komunitných služieb zabezpečovaných MBB/2

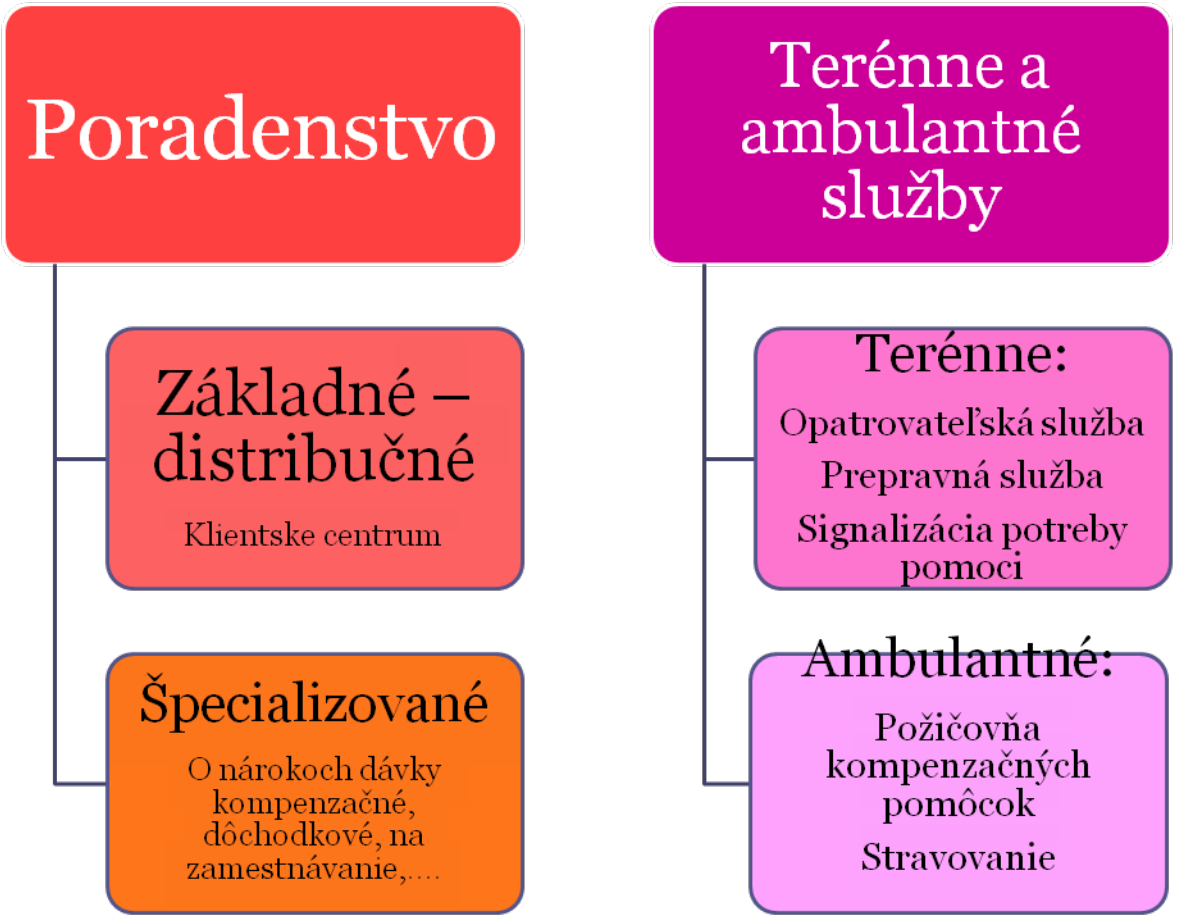

Typy komunitných služieb zabezpečovaných MBB/3

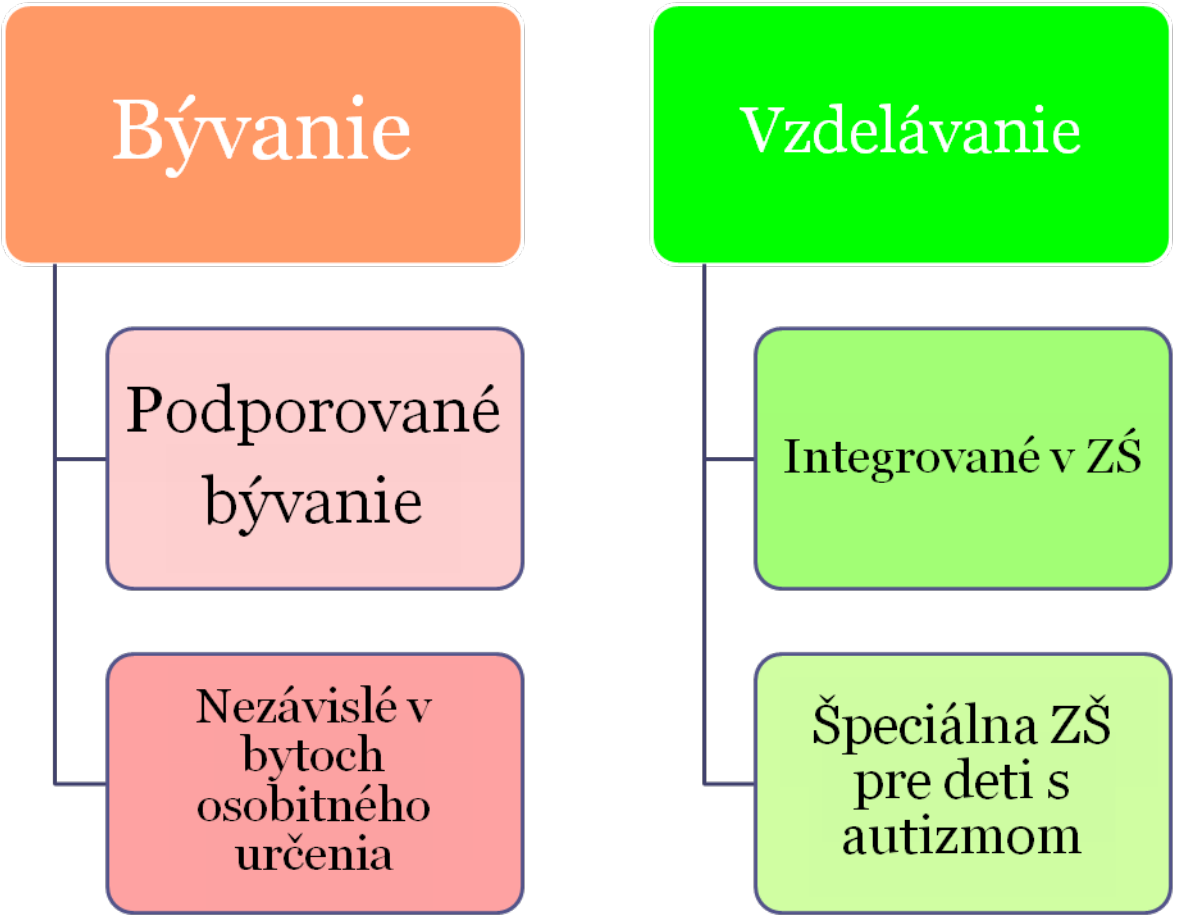

Typy komunitných služieb zabezpečovaných MBB/4

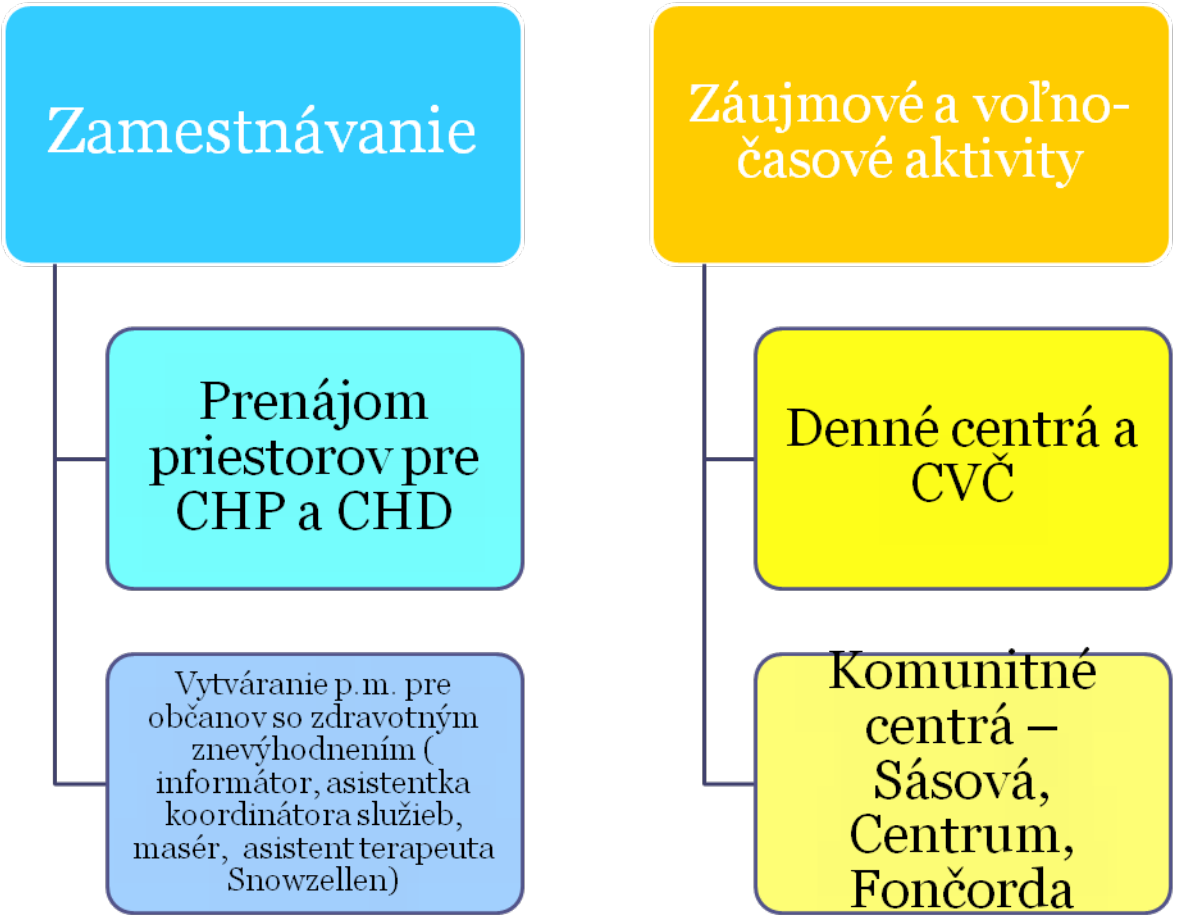

Záver

- Aby služby v komunite uspeli a boli schopné uspokojiť základné a komplexné potreby užívateľov musia byť koordinované a prepojené
- Predpokladá to spoluprácu medzisektorovú a aj medzi organizáciami na miestnej úrovni

Ďakujem za pozornosť

- www.banskabystrica.sk/socialnesluzby
- filipova@misbb.sk
- filipova.maja@gmail.com
- +421905406462

- **Zoznam použitých zdrojov:**
- Mansell J., Knapp M.,Beadle-BrownJ. And Beecham J. , Deinštitucionalizácia a komunitné služby – Skrátené zhrnutie európskej štúdie, (2007), Canterbury: Tizard Centre, University of Kent
- Správa expertnej skupiny o transformácii inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť, EK, Generálne riaditeľstvo pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a rovnaké príležitosti, Európska sociálna sieť, (2011)
- Interné zdroje OSV MBB